

U Z N E S E N I E

Najvyšší Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí v Bratislave 29. októbra 2008 v trestnej veci obžalovaného **M. Ď. pre prípravu na trestný čin vraždy** podľa § 7 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. j/ zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.), o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 1. marca 2007, sp .zn. 1 T 7/04, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. c/ zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. por.) napadnutý rozsudok Krajskému súdu v Košiciach **sa zrušuje**.

Podľa § 259 ods. 1 Tr. por. vec **sa vracia** tomuto krajskému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu **znovu prejednal a rozhodol**.

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach ako súdu prvého stupňa z 1. marca 2007, č. k. 1 T 7/04-812, obžalovaný M. Ď. bol uznaný za vinného zo spáchania prípravy na trestný čin vraždy podľa § 7 ods. 1, § 219 ods. 2 písm. j/ Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

od októbra 2002 do 5. januára 2003 v Košiciach a na iných miestach nadviazal kontakt s mužom s menom M., u ktorého za dohodnutú finančnú odmenu 200 000 Sk objednal usmrtenie jeho bývalej manželky JUDr. R. Ď., pričom takto chcel vyriešiť majetkové spory po rozvode manželstva, v snahe zachovať si výlučnú dispozíciu s domom na M.; preto uvedenému mužovi dal identifikačné údaje o bývalej manželke ako aj zálohu 25 000 Sk na výdavky a napokon určil aj termín usmrtenia po 15. januári 2003, k čomu však nedošlo pre zásah polície.

Krajský súd obžalovanému podľa § 219 ods. 2 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody na dvanásť rokov, podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. na výkon trestu tohto zaradil do druhej nápravnovýchovnej skupiny; podľa § 73 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. rozhodol tiež o zhabaní veci (sumy 25 000 Sk).

Proti rozsudku podal obžalovaný odvolanie, ktorým sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a finálneho výsledku o oslobodení spod obžaloby. Obžalovaný v odvolaní namietal nedostatočné zistenie skutkového stavu súdom, resp. nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov najmä v tom smere, že bol konštatovaný ako jeho motivačný moment získanie majetkového prospechu, čo považoval za nepreukázané. Obžalovaný poukázal tiež na to, že bol obeťou manipulácie či zo strany poškodenej alebo aj polície, resp. že k usmrteniu poškodenej vzhľadom na činnosť polície ani reálne nemohlo dôjsť.

Najvyšší súd v intenciách § 564 ods. 4 teraz účinného Trestného poriadku (zák. č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) ako súd odvolací primárne konštatoval, že odvolanie je prípustné (§ 245 ods. 1 Tr. por.) a že nezistil dôvod na rozhodnutie podľa § 253 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por.; a preto v zmysle § 254 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto predchádzalo, prihliadajúc pritom aj na možné pochybenia odvolaním nevytýkané, pričom zistil, že opravnému prostriedku obžalovaného je potrebné vyhovieť.

Odvolací súd konštatuje, že predmetná vec už bola viackrát posúdená v konaní pred súdom prvého stupňa, resp. skúmaná opakovane v odvolacom konaní alebo aj v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku. Počas celého tohto procesu skutkový stav bol v jeho základných znakoch objasnený, a preto sú správne závery vo veci konajúcich súdov, že konanie obžalovaného vykazuje znaky prípravy na trestný čin vraždy.

V otázke skutkových okolností je potrebné upozorniť (na základe odvolacej námietky obžalovaného, že vlastne v rámci celého jeho konania bol pod dozorom polície a že teda išlo o určitú manipuláciu jeho osoby), že už rozsudkom Najvyššieho súdu z 22. júna 2004, sp. zn. 2 Tz 12/2004, a následne aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho zo 16. novembra 2005, sp. zn. 1 To 83/2005, bola táto otázka vyriešená. Odvolací súd preto v súčasnosti poukazuje na tam uvedené právne závery týkajúce sa použitia polície

pri odhaľovaní zamýšľaného konania obžalovaného a konštatuje, že v tomto smere procesný postup bol vedený lege artis, teda v súlade s príslušnými predpismi.

Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 24. septembra 2003, sp. zn. 3 T 12/03, bolo konanie obžalovaného právne posúdené ako príprava na trestný čin vraždy podľa § 7 ods. 1, § 219 ods. 1 Tr. zák. v podstate na skutkovom základe uvedenom aj v teraz napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa. Spomínaným rozsudkom krajského súdu z 24. septembra 2003 bol pri použitej právnej kvalifikácii skutku obžalovanému uložený podľa § 219 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 40 ods. 2 Tr. zák., trest odňatia slobody na päť rokov so zaradením na jeho výkon do druhej nápravno-výchovnej skupiny (§ 39a ods. 3 Tr. zák.).

Tento rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodu absencie odvolaní obžalovaného alebo prokurátora sa stal právoplatným a nebol preskúmaný v odvolacom konaní.

Generálny prokurátor však napriek tomu podal neskôr proti nemu sťažnosť pre porušenie zákona, ktorou sa domáhal, aby konanie obžalovaného bolo posúdené ako príprava na trestný čin vraždy podľa § 7 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. j/ Tr. zák., teda že obžalovaný konal v úmysle získať majetkový prospech. Na základe tejto sťažnosti pre porušenie zákona rozsudkom Najvyššieho súdu z 22. júna 2004, sp. zn. 2 Tz 12/2004, bol predchádzajúci rozsudok Krajského súdu v Košiciach zrušený a tomuto bolo prikázané vec v potrebnom rozsahu znovu prejednať a rozhodnúť. Najvyšší súd v tomto rozsudku vyhodnotil obhajobu obžalovaného, resp. aj použitie agenta (ako už bolo spomínané), pričom v otázke snahy páchatel'a trestným činom získať majetkový prospech uviedol, že tejto otázke súd prvého stupňa nevenoval patričnú pozornosť. Najvyšší súd poukázal tiež na to, že na naplnenie okolnosti podmieňujúcej použitie prísnejšej trestnej sadzby (na základe § 219 ods. 2 písm. j/ Tr. zák.) z formálneho hľadiska je dostatočné zistenie, že konanie páchatel'a bolo vedené úmyslom získať majetkový prospech, aj keď k jeho získaniu reálne nemuselo dôjsť. Zároveň bolo judikované, že v prípade malej pravdepodobnosti získania majetkového prospechu, alebo dokonca vylúčenia takej možnosti, bude potrebné uvedenú okolnosť hodnotiť v rámci tzv. materiálnej podmienky uvedenej v § 88 Tr. zák. a posúdiť, či spomenutá okolnosť podmieňujúca použitie vyššej trestnej sadzby pre svoju závažnosť podstatne zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť.

Otázka právneho posúdenia konania obžalovaného podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. j/ Tr. zák., teda aj po rozhodnutí súdu rozhodujúceho o mimoriadnom opravnom prostriedku zostala otvorená a bolo potrebné naznačeným právnym názorom sa riadiť až po patričnom zistení skutkového stavu veci.

Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 3. júna 2005, sp. zn. 1 T 7/04, bol obžalovaný M. Ď. uznaný za vinného z prípravy na trestný čin vraždy podľa § 7 ods. 1, § 219 ods. 1 Tr. zák. (na skutkovom základe uvedenom už v rozsudku tohto súdu z 24. septembra 2003); obžalovanému bol podľa § 219 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 40 ods. 2 Tr. zák., uložený trest odňatia slobody na päť rokov so zaradením na jeho výkon do druhej nápravno-výchovnej skupiny.

Odvolanie obžalovaného proti rozsudku krajského súdu z 3. júna 2006 bolo vedené v intenciách jeho obhajoby; prokurátor sa odvolaním domáhal posúdenia skutku obžalovaného aj v zmysle § 219 ods. 2 písm. j/ Tr. zák. Vo veci opätovne rozhodoval Najvyšší súd ako súd odvolací, ktorý uznesením zo 16. novembra 2005, sp. zn. 1 To 83/2005, predchádzajúci rozsudok krajského súdu z 3. júna 2006 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. V tomto rozsudku odvolací súd opakovane hodnotil obhajobu obžalovaného, incl. použitie agenta, a to v súlade so závermi rozhodnutia súdu konajúceho o mimoriadnom opravnom prostriedku.

Najvyšší súd zároveň naznačil, že po formálnej stránke by mohli byť naplnené znaky skutkovej podstaty prípravy na trestný čin vraždy v smere, ktorý žiadal prokurátor, avšak zároveň jednoznačne konštatoval, že je potrebné skúmať ustanovenie § 88 Tr. zák., teda či táto okolnosť pre svoju závažnosť podstatne zvyšuje stupeň spoločenskej nebezpečnosti činu.

Krajský súd v Košiciach po určitom dokazovaní rozsudkom z 1. marca 2007, sp. zn. 1 T 7/04, zistil, že obžalovaný konal v úmysle vyriešiť majetkové spory po rozvode manželstva a v snahe zachovať si výlučnú dispozíciu s majetkom (nehnutelnosťou na M.), a preto podnikol opísané kroky, ktorých cieľom malo byť usmrtenie jeho bývalej manželky. Krajský súd svojim rozsudkom konanie obžalovaného právne kvalifikoval ako prípravu na trestný čin vraždy podľa § 7 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. j/ Tr. zák., obžalovanému podľa § 219 ods. 2 Tr. zák. mu uložil trest odňatia slobody na dvanásť rokov

so zaradením na jeho výkon do druhej nápravno výchovnej skupiny a rozhodol tiež o ochrannom opatrení.

Na základe odôvodnenia písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý bol teraz napadnutý odvolaním obžalovaného, Najvyšší súd ako súd odvolací konštatuje, že Krajský súd v Košiciach správne pri ukladaní trestu neaplikoval ustanovenie § 40 ods. 2 Tr. zák., ale absentuje hodnotenie celej veci z hľadiska kritérií stanovených v § 88 Tr. zák.

K naznačenej otázke je potrebné poznamenať, že na základe určitých dôkazov sa javí, že obžalovaný sa reálne ani nepriblížil k možnosti získať majetkový prospech, aj keď táto okolnosť pre použitie danej právnej kvalifikácie skutku nie je zásadná, ako už bolo konštatované najmä v predchádzajúcich rozhodnutiach Najvyššieho súdu. Na druhej strane však pri posúdení stupňa spoločenskej nebezpečnosti daného trestného činu najmä z hľadiska použitia vyššej trestnej sadzby (§ 88 Tr. zák.) je potrebné vziať do úvahy aj tieto okolnosti. Javí sa, že nehnuteľnosť, ktorú chcel obžalovaný získať do sféry svojej výlučnej dispozície, zostala vo faktickej držbe jeho bývalej manželky a nie je zrejmé, akým spôsobom bolo definitívne rozhodnuté v konaniach občianskoprávných, ktoré sa týkali tejto nehnuteľnosti.

Bolo preto potrebné, aby krajský súd jednak zistil definitívny stav vlastníckych práv k tejto nehnuteľnosti (z pohľadu vzťahov obžalovaného a poškodenej), kto z nich od inkriminovaného skutku, teda počas šiestich rokov túto nehnuteľnosť užíval a bral z nej úžitok. Vykonaním týchto dôkazov, resp. aj ďalších, ktorých potreba sa preukáže, sa zistí skutkový stav dostatočne na rozhodnutie, či sú naplnené konaním obžalovaného aj znaky uvedené v § 88 Tr. zák. pri posúdení jeho skutku, resp. či nepreukázanie takých okolností nebude mať vplyv na trest, ktorý bude obžalovanému uložený. Ak aj tento konal v úmysle usmrtením poškodenej získať majetkový prospech, odvolací súd poukazuje na závery týkajúce sa tejto okolnosti vyjadrené v rozsudku Najvyššieho súdu konajúceho o mimoriadnom opravnom prostriedku, že totiž malá pravdepodobnosť získania majetkového prospechu, alebo až jej vylúčenie, má vplyv na aplikáciu ustanovenia § 88 Tr. zák.

Odvolací súd v týchto súvislostiach konštatuje, že k zisteniu týchto aspektov smerovalo aj predchádzajúce uznesenie odvolacieho súdu z 16. novembra 2005.

Napadnutý rozsudok krajského súdu je teda nejasný, skutkové zistenia nie sú úplné, súd prvého stupňa sa nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a na objasnenie veci treba dôkazy opakovať alebo vykonávať ďalšie dôkazy, pričom ich vykonávanie pred odvolacím súdom by bolo na úkor kompetencií súdu prvého stupňa.

Najvyšší súd ako súd odvolací preto podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 1. marca 2007 a tomuto podľa § 259 ods. 1 Tr. por. vec vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 29. októbra 2008

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenie: Anna Halászová